

overfor, at de amerikanske synspunkter tjente til at tillægge generalsekretæren en myndighed, han ikke har i medfør af pagten. Det irske forslag gik efter sovjetisk opfattelse ud på at underminere sikkerhedsrådets enekompetence til at iværksætte fredsbevarende operationer.

III. Debatten.

I debatten deltog først og fremmest en række vestlige og østeuropæiske lande. *Østlandene* gentog deres velkendte synspunkter med hensyn til iværksættelse, gennemførelse og finansiering af fredsbevarende operationer, ledsaget af kraftige angreb på USA for at have udnyttet de hidtidige fredsaktioner til egne politiske formål. For i videst muligt omfang at imødekomme de afro-asiatiske landes interesse i FN's fredsbevarende virksomhed bestræbte man sig fra østlig side på at fremstille generalforsamlingens kompetence — inden for en streng fortolkning af pagten — så omfattende som muligt; man tillagde forsamlingens resolutioner og deklamationer stor politisk betydning, samtidig med at man understregede, at de nye landes sande interesser var varetaget ved sikkerhedsrådets vetoregel, idet denne forhindrede imperialisterne i at benytte FN som redskab for deres aggressive politik. Om ydelsen af frivillige bidrag gentog man fra sovjetisk side det synspunkt, at der ikke består nogen sammenhæng mellem USAs opgivelse af at påberåbe sig artikel 19, ifølge hvilken medlemslande, der er i resistance, ikke skal have stemmeret, og indbetaling af et frivilligt bidrag fra bl. a. Sovjetunionen. Man var villig til at bidrage til elimineringen af FN's gæld, men først når USA havde betalt. Der henvistes i denne forbindelse til, at resolution 2053 (XX) havde opfordret *alle* lande til at bidrage.

Frankrigs repræsentant gentog sondringen mellem „militære“ og „ikke-militære“ operationer som afgørende for kompetencefordelingen mellem sikkerhedsrådet og generalforsamlingen. Generalforsamlingen var kun kompetent til at iværksætte og finansiere „ikke-militære“ operationer, hvorved forstås observations-, overvågelses- og undersøgelsesoperationer, der ikke udføres af enheder under militærkommando, og hvor

personellet ikke er ansvarlig for dets egen sikkerhed.

Fra *amerikansk* side opregnede man, hvad man fandt var de nødvendige forudsætninger for et varigt system for fredsbevarende operationer. Man måtte for det første finde frem til faste og retfærdige metoder til finansiering af disse operationer. Desuden måtte generalsekretæren sættes i stand til at administrere fredsaktionerne, ligesom de nødvendige styrker måtte stilles til hans rådighed; USA kunne støtte generalsekretærens i indledningen til årsrapporten fremsatte tanke om en undersøgelse af sidstnævnte aspekt. I relation til tilbagetrækningen af UNEF foreslog man, at der burde hengå nogen tid mellem inddragelsen af værtslandets samtykke og tilbagetrækningen af styrken med henblik på konsultationer. Om frivillige bidrag udtalte USAs repræsentant, at det var beklageligt, at 2 år var gået siden vedtagelsen af consensus'en i forbindelse med artikel 19-krisen, uden at de lovede substantielle bidrag var blevet indbetalt af Frankrig og Sovjetunionen. Artikel 19-kravet var blevet opgivet fra amerikansk side under den klare forudsætning, at frivillige bidrag ville fremkomme.

Storbritanniens repræsentant udtalte støtte til 33-magtsudvalgets fortsættelse og gav tilsagn om fortsat britisk deltagelse i udvalgets arbejde. Fra britisk side fremsattes tanken om skiftende medlemskab i udvalget, idet det fremhævedes som utilfredsstillende, at ingen af sponsorerne til sidste års irske resolution var medlem af udvalget.

De relativt få afro-asiatiske lande, der deltog i debatten, gik alle mere eller mindre udtrykkeligt ind for generalforsamlingens residuelle kompetence til at iværksætte fredsbevarende operationer, og for forsamlingens ret til at fastlægge, hvorledes disse skulle finansieres ud fra princippet „no taxation without representation“. Klarest i så henseende var et indlæg fra *Congo* (Kinshasa), der fremhævede, at det ikke var i de små staters interesse, at generalforsamlingen skulle være uden myndighed på dette område, når sikkerhedsrådet på grund af stormagternes modstridende interesser var ude af stand til at handle.

Æthiopiens fremsatte sit forslag fra 33-magtsudvalget om „gentleman agreements“ vedrørende overførsel af et spørgsmål om